

Uniwersytet Gdański
Wydział Geografii i Oceanografii

Ewa Wiktorowicz

Wpływ temperatury na stymulację i efektywność rozrodu babki byczej *Neogobius melanostomus* (Pallas 1811) z Zatoki Puckiej

Praca magisterska
wykonana
w Zakładzie Biologii
i Ekologii Morza w Instytucie
Oceanografii UG
pod kierunkiem
prof. UG, dr hab. Mariusza Sapoty

Gdynia 2013

Streszczenie

Temat: Wpływ temperatury na stymulację i efektywność rozrodu babki byczej *Neogobius melanostomus* (Pallas 1811) z Zatoki Puckiej

Autor: Ewa Wiktorowicz

Słowa kluczowe: babka bycza, Zatoka Pucka, temperatura, rozwój, wpływ temperatury, embriogeneza

Przydenna ryba babka bycza *Neogobius melanostomus*, jest jedną z szeroko rozpowszechnionych inwazyjnych gatunków na Ziemi. Pierwotnym siedliskiem babki byczej są płytkowodne rejony Morza Czarnego, Azowskiego i Kaspijskiego, Marmara, a także należące do zlewiska Morza Czarnego i Kaspijskiego rzeki: Dniepr, Dniestr, Jużny, Bug i Don. Populacje babki byczej występują także w Wielkich Jeziorach Ameryki Północnej, Morzu Bałtyckim jak i w wielu europejskich rzekach. W Morzu Bałtyckim *N.melanostomus*

po raz pierwszy została zarejestrowana w Zatoce Gdańskiej w czerwcu 1990 r.. Miejscem gdzie po raz pierwszy wyłowiono okaz tego inwazyjnego gatunku były okolice portu Hel 9 czerwca 1990r. Na podstawie wieku oznaczonego na podstawie łusek i raportów składanych o miejscu wyłowienia kolejnych osobników tej ryby stwierdzono, iż dotarcie tego gatunku do wód Zatoki Gdańskiej musiało nastąpić co najmniej 3-4 lata wcześniej w rejonie Gdyni. Jak do tej pory introdukowany gatunek babki byczej szybko rozwinął swój zasięg inwazji w Zatoce Gdańskiej. Prawdopodobnie populacje babki byczej z Zatoki Gdańskiej zapoczątkowały swoją inwazję do innych regionów Morza Bałtyckiego. W ciągu dwóch lat po pierwszym wyłowieniu *N.melanostomus* z Zatoki Gdańskiej w 1990 roku, zaobserwowano bardzo powolny wzrost populacji. W 1994 roku ryba ta była obecna w płytkich obszarach Zatoki Puckiej i można było ją zaobserwować w głębszych rejonach na głębokości około 40 metrów. W ciągu kolejnych lat obszar występowania *N. melanostomus* zaczął się rozszerzać. Babkę byczą zlokalizowano na środkowym jak i zachodnim wybrzeżu Polski. Zaobserwowano ją także w rzece Wiśle. U schyłku lat 90-tych XX wieku babka bycza stała się najbardziej dominującym gatunkiem w przybrzeżnej strefie zachodniej części Zatoki Gdańskiej i objęła tą strefę swoim zasięgiem w ciągu zaledwie kilku lat. Najwyższym punktem gdzie zanotowano obecność babki byczej to 130 km od ujścia rzeki Wisły na wysokości Świecia. Celem tej pracy jest porównanie efektywność rozrodu babki byczej w zależności od temperatury wody. Sprawdzeniem jaki procent larw wylęga się ze złożonej ikry inkubowanej w różnych temperaturach 10 °C, 12 °C, 20 °C, 25 °C, 28 °C, 30 °C i określeniem w jakiej temperaturze gatunek ten uzyskuje najwyższą efektywność rozrodu. Celem także było sprawdzenie czy w warunkach laboratoryjnych manipulując temperaturą można doprowadzić osobniki babki byczej do tarła.